

Dosarul nr. 2r-276/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru: (jud.: Gh. Stratulat)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: (jud.: M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Ana Capustean,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Valtanis-Prim” reprezentată de avocatul Ina Pucas împotriva Anei Capustean cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea Anei Capustean privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și s-a acordat apelantei Ana Capustean termen pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, și

împotriva încheierii din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Capustean Ana împotriva hotărârii din 14 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La 28 februarie 2019 SRL „Valtanis-Prim” reprezentată de avocatul Ina Pucas în baza mandatului seria MA nr. 1383596 din 11 februarie 2019, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Capustean, solicitând încasarea sumei de 15.337 de lei cu titlu de prejudiciu material, 1331 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 14 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SRL „Valtanis-Prim” a fost admisă integral.

S-a încasat din contul Anei Capustean în beneficiul SRL „Valtanis-Prim” suma de 15.337 de lei cu titlu de prejudiciu material, 1331 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și 484,82 de lei taxa de stat.

La 08 iulie 2019 Capustean Ana a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii din 14 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Suplimentar, apelanta a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând că acte confirmative în acest sens le va prezenta ulterior.

Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Anei Capustean privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și s-a acordat apelantei Ana Capustean termen de 15 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării prezentei încheieri, pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, și dovada achitării taxei de stat în sumă de 375,03 lei.

Concomitent, s-a explicat apelantei că în situația în care nu va lichida în termenul stabilit neajunsurile menționate, cererea de apel, împreună cu actele anexate la aceasta, va fi restituită.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Ana Capustean împotriva hotărârii din 14 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu toate documentele anexate la aceasta, din motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 24 octombrie 2019, adică în termenul acordat de instanța de apel nu a prezentat motivele de fapt și de drept, pe care întemeiază apelul, precum și dovada achitării taxei de stat în sumă de 375,03 lei.

La 24 februarie 2020 Ana Capustean a declarat recurs împotriva încheierilor din 24 octombrie 2019 și din 16 ianuarie 2020 ale Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen al recursului, admiterea acestuia, casarea încheierilor instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare la instanța de apel sau după caz emiterea unei încheieri noi, prin care să fie scutită de la plata taxei de stat și să-i fie acordat termen pentru depunerea apelului motivat.

În motivarea recursului Ana Capustean a indicat că nu a recepționat încheierile instanței de apel din 24 octombrie 2019 și din 16 ianuarie 2020, de emiterea acestora a aflat abia la 13 februarie 2020, accesând pagina web a Curții de Apel Chișinău.

A invocat recurența că instanța de apel eronat a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, fără a ține cont de faptul că nu dispune de surse financiare în vederea achitării taxei de stat, nu este angajată în câmpul muncii și are la întreținere un copil minor.

Cât privește prezentarea cererii de apel motivată, a remarcat că până la moment nu a recepționat hotărârea integrală a primei instanțe, pe care a contestat-o cu apel, aceasta nefiind publicată nici pe pagina oficială web a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din care cauză s-a aflat în imposibilitate să prezinte motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul declarat.

De asemenea, a menționat recurența că instanța de apel eronat în încheierea din 16 ianuarie 2020 de restituire a apelului a indicat precum că a recepționat încheierea din 24 octombrie 2019 de respingere a cererii de scutire de la plata taxei de stat și de a nu da curs cererii de apel la data de 18 decembrie 2019, prin ce i-a fost îngădit dreptul la un proces echitabil.

La 03 iunie 2020 în adresa SRL „Valtanis-Prim” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ana Capustean, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 69, 71).

Din dispozițiile art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, rezultă că recursul se examinează fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă ca neîntemeiată și restituit recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de *15 zile*, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Din suportul probatoriu prezent la actele cauzei rezultă că la 08 iulie 2019 Capustean Ana a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii din 14 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Suplimentar, Capustean Ana a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând că acte confirmative în acest sens le va prezenta ulterior (f.d. 27).

Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Anei Capustean privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și s-a acordat apelantei termen de 15 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării prezentei încheieri, pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte motivele de fapt și de drept, pe care se întreamează apelul și dovada achitării taxei de stat în sumă de 375,03 lei (f.d. 38-39).

Concomitent, s-a explicat apelantei că în situația în care nu va lichida în termenul stabilit neajunsurile menționate, cererea de apel, împreună cu actele anexate la aceasta, va fi restituită.

Din scrisoarea de însoțire nr. 2a-3852/19 rezultă că la 19 noiembrie 2019 instanța de apel a expediat copia încheierii din 24 octombrie 2019 la adresa de domiciliu a Anei Capustean: XXXXX (f.d. 40), care, însă, nu a fost reclamată de către ultima (f.d. 41).

La 13 decembrie 2019 instanța de apel a expediat repetat în adresa Anei Capustean copia încheierii din 24 octombrie 2019, care a fost recepționată de către recurenta-apelantă *la 18 decembrie 2019*, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție (f.d. 43-44).

Prin încheierea din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Ana Capustean împotriva hotărârii din 14 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu toate documentele anexate la aceasta, din motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 24 octombrie 2019, adică în termenul acordat nu a prezentat motivele de fapt și de drept, pe care întreamează apelul, precum și dovada achitării taxei de stat în sumă de 375,03 lei (f.d. 46-47).

La 16 ianuarie 2020, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților la proces, inclusiv Anei Capustean, copia încheierii din 16 ianuarie 2020 (f.d. 48-49), care a fost recepționată de către ultima *la 21 ianuarie 2020* (f.d. 50).

La 24 februarie 2020, peste 34 de zile, Ana Capustean a declarat recurs împotriva încheierilor din 16 ianuarie 2020 și din 24 octombrie 2019 ale Curții de Apel Chișinău (ultima încheiere cu drept de atac doar odată cu fondul cauzei), solicitând repunerea în termen al recursului, admiterea acestuia, casarea încheierilor instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare la instanța de apel sau după caz emiterea unei încheieri noi, prin care să fie scutită de la plata taxei de stat și să-i fie acordat termen pentru depunerea apelului motivat (f.d. 55-56).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurenta Ana Capustean a declarat recurs împotriva încheierilor instanței de apel din 16 ianuarie 2020 și din 24 octombrie 2019, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 15 zile prevăzută expres de legislația în vigoare, or, termenul-limită de declarare a recursului *a expirat la 05 februarie 2020 inclusiv*.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și *atele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură*, prin intermediul persoanei împuternicite, *prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire*, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de

gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegația judiciară.

Nu poate fi reținut argumentul Anei Capustean, invocat ca temei de repunere în termen a cererii de recurs, precum că nu a recepționat încheierile instanței de apel din 24 octombrie 2019 și din 16 ianuarie 2020, de emiterea acestora a aflat abia la 13 februarie 2020, accesând pagina web a Curții de Apel Chișinău, care este unul declarativ și vine în contradicție cu actele cauzei, or, după cum s-a constatat supra recurenta personal a recepționat încheierile recurate la 18 decembrie 2019 și respectiv la 21 ianuarie 2020, fapt ce rezultă din mențiunile din avizele poștale de recepție a corespondenței (f.d. 44, 50).

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat la 24 februarie 2020, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută de art. 425 din Codul de procedură civilă, fără indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a vreunui motiv justificativ și în lipsa probelor concludente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu restituirea recursului ca fiind depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților Fundamentale.

Alte argumente invocate în recursul declarat de Ana Capustean nu au relevanță, deoarece nu justifică în niciun mod omiterea termenului de depunere a cererii de recurs.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța *Melnic c. Moldovei* din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008*, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea

înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă, în lipsa temeiurilor de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea Anei Capustean de repunere în termen a recursului ca neîntemeiată și restituirea recursului declarat de către aceasta ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea Anei Capustean privind repunerea în termen a recursului, ca neîntemeiată.

Se restituie recursul declarat de Ana Capustean împotriva încheierilor din 24 octombrie 2019 și din 16 ianuarie 2020 ale Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic